

POSTANOWIENIE

Dnia 19 października 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Anna Dziergawka

w sprawie A. K.,
podejrzanego o czyn z art. 178a § 1 k.k.,
po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu,
w dniu 19 października 2023 r.,
wniosku Sądu Rejonowego w Chełmie
z dnia 14 września 2023 r., sygn. akt II Kp 229/23,
o przekazanie sprawy innemu sądowi równorzędnemu,
z uwagi na dobro wymiaru sprawiedliwości,
na podstawie art. 37 k.p.k. *a contrario*

p o s t a n o w i ł:
nie uwzględnić wniosku

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Chełmie postanowieniem z dnia 14 września 2023 r., sygn. akt II Kp 229/23, zwrócił się do Sądu Najwyższego o przekazanie sprawy A. K., podejrzanego o czyn z art. 178a § 1 k.k., innemu sądowi równorzędnemu, z uwagi na dobro wymiaru sprawiedliwości. Uzasadniając swój wniosek wskazał, że stroną postępowania jest stały biegły sądowy z zakresu techniki i ruchu drogowego, który wielokrotnie wykonywał opinie na zlecenie Sądu Rejonowego w Chełmie, co zdaniem tego Sądu mogłoby wywołać uzasadnioną wątpliwość co do bezstronności w zakresie orzekania w tej sprawie.

Sąd Najwyższy rozważył, co następuje.

Wniosek Sądu Rejonowego w Chelmie o przekazanie sprawy innemu sądowi równorzędnemu nie zasługuje na uwzględnienie.

Wskazać należy, że instytucja określona w art. 37 k.p.k. ma charakter wyjątkowy, zaś odstępianie od zasady rozpoznania sprawy przez sąd miejscowo właściwy może nastąpić tylko w razie zaistnienia sytuacji jednoznacznie świadczącej o tym, iż pozostawienie sprawy w gestii tego sądu sprzeciwiałoby się dobru wymiaru sprawiedliwości. Przekazanie sprawy w omawianym trybie może nastąpić tylko wtedy, gdy w sposób realny występują okoliczności, które mogą stwarzać uzasadnione przekonanie o braku warunków do obiektywnego i bezstronnego rozpoznania sprawy w danym sądzie. Muszą one być na tyle doniosłe, aby należycie uzasadnić odstępianie od podporządkowania się normie stanowiącej konkretyzację zasady wynikającej z art. 45 Konstytucji i art. 6 ust. 1 Europejskiej Konwencji Praw Człowieka w postaci obowiązku rozpoznania sprawy przez właściwy, określony ustawą, sąd. Jednocześnie zbyt szerokie stosowanie wskazanej instytucji może spowodować skutki wręcz sprzeczne z *ratio legis* powołanego przepisu, osłabiając poczucie zaufania nie tylko do konkretnego sądu, lecz również do całego wymiaru sprawiedliwości (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 4 sierpnia 2000 r., II KO 156/00, Prok. i Pr. 2001, Nr 1, poz. 9).

Przenosząc powyższe rozważania na grunt przedmiotowej sprawy wskazać należy, iż argumenty zawarte w uzasadnieniu wniosku Sądu meriti nie stanowią, w ocenie Sądu Najwyższego, takich okoliczności, które nasuwałyby wątpliwości odnośnie braku warunków do obiektywnego rozpoznania sprawy w sądzie właściwym. Fakt urzędowej znajomości osoby podejrzanej, będącej biegłym sądowym, z sędzią czy prokuratorem, nie może stanowić o istnieniu uzasadnionej obawy co do braku bezstronności orzekających w sprawie sędziów, zwłaszcza, że sprawa dotyczy rozpoznania zażalenia podejrzanego na postanowienie prokuratora o zatrzymaniu prawa jazdy. Służbowy niejako charakter kontaktów A. K. z Sądem Rejonowym w Chelmie, nie może podważać obiektywizmu sądu i nie stanowi zagrożenia dla dobra wymiaru sprawiedliwości. Biegły bowiem z racji posiadanych wiadomości specjalnych, będący niezależnym uczestnikiem postępowania, nie opowiada się za żadną ze stron, a jedynie dostarcza sądowi żądanych wiadomości. W tym zakresie podzielić należy stanowisko Sądu Najwyższego zawarte w

postanowieniach z dnia 11 lipca 2013 r., sygn. IV KO 46/13, z dnia 17 maja 2023 r., sygn. V KO 43/23.

Podnoszone przez Sąd I instancji argumenty związane z długim okresem i regularnością wyżej opisanych kontaktów zawodowych, bez wskazania szczególnych, dodatkowych okoliczności lub powiązań, które przekroczyłyby ramy znajomości typowo zawodowej i stały się kontaktami innego rodzaju (np. relacjami osobistymi, przyjacielskimi czy koleżeńskimi), nie stanowią wystarczającej podstawy do zastosowania instytucji określonej w art. 37 k.p.k. i przekazania sprawy innemu sądowi równorzędnemu. Nawet zaś w sytuacji bliskiego zacieśnienia opisanych kontaktów zawodowych, istnieją stosowne regulacje procesowe, mogące usunąć wątpliwości co do bezstronnego rozpoznania sprawy - i to te mechanizmy powinny być wykorzystane w pierwszej kolejności (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 11 lipca 2013 r., sygn. IV KO 46/13).

Mając powyższe okoliczności na uwadze, orzeczono jak w sentencji postanowienia.

[SOP]

[ał]